

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

SUNTION AMMATTITUTKINTO 2012

Määräys 8/011/2012

Näyttötutkinnon perusteet

**SUNTION
AMMATTITUTKINTO 2012**

Määräys 8/011/2012

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2012:3

ISBN 978-952-13-5066-5 (nid.)

ISBN 978-952-13-5067-2 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2012

MÄÄRÄYS

17.2.2012

8 / 011/2012

Voimassaoloaika: **1.4.2012 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:
L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoo Opetushallituksen määräyksen
9.12.2005 nro 43/011/2005

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

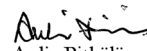
SUNTION AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt sution ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.4.2012 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintosuoritukset voidaan saattaa loppuun perusteiden 9.12.2005 nro 43/011/2005 mukaisesti 31.3.2014 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Ulla Aunola

LIITE

Sution ammattitutkinto 2012

Sisältö

1	Näyttötutkinnot	7
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3	Näyttötutkinnon perusteet.....	7
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa.....	8
	Arvioijat	9
	Arvioinnin oikaisu	9
1.6	Todistukset	9
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus	10
2	Suntion ammattitutkinnon muodostuminen	11
2.1	Suntion ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen	11
2.2	Suntion ammattitutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen.....	12
3	Suntion ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	13
	Tutkinnon osat.....	14
A.	Pakolliset tutkinnon osat	14
3.1	Jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa toimiminen	14
	Ammattitaitovaatimukset	14
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	14
	Ammattitaidon osoittamistavat	17
3.2.	Seurakunnan kiinteistöjen hoitaminen	18
	Ammattitaitovaatimukset	18
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	18
	Ammattitaidon osoittamistavat	20
B.	Valinnaiset tutkinnon osat	21
3.3	Hautauksien toimittaminen ja viheralueiden hoito.....	21
	Ammattitaitovaatimukset	21
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	21
	Ammattitaidon osoittamistavat.....	22
3.4	Ruokapalvelujen järjestäminen	23
	Ammattitaitovaatimukset	23
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	23
	Ammattitaidon osoittamistavat	25

3.5	Ohjaaminen ja esimiestehtävissä toimiminen	26
	Ammattitaitovaatimukset	26
	Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)	26
	Ammattitaidon osoittamistavat	28
3.6	Tutkinnon osa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	28
Liite	Suntion ammatin kuvaus ja arvoperusta	29
	Ammatin kehitys	29
	Toimintaympäristö	29
	Ammattitaidon kuvaus	29
	Arvoperusta	29

1 Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon ar-

viointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamisessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Opetushallitus on antanut henkilökohtaistamista koskevan erillisen määräyksen (43/011/2006).

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien

edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyyntö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain L 952/2011 pykälien § 11, 13, 13 a ja 16 säännökset.

2 **Suntion ammattitutkinnon muodostuminen**

2.1 **Suntion ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen**

Suntion tehtävä seurakuntatyön kokonaisuudessa on omalta osaltaan mahdollistaa kirkon perustehtävän toteutuminen. Suntion tehtävää hoitavan työntekijän osaamista on tunnistaa työn hengellinen ulottuvuus ja luoda omalla osaamisellaan edellytykset hengelliselle työlle seurakunnassa.

Suntion ammatissa toimivan on osattava valmistaa puitteet jumalanpalveluksille ja muille kirkollisille tilaisuuksille oman kirkkokuntansa ohjeiden mukaisesti. Suntio osaa hoitaa seurakuntien irtaimistoa, maa-alueita, tiloja ja kiinteistöjä. Hän noudattaa työskentelyssään ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävän kehityksen vaatimuksia. Suntion työ edellyttää erikoistunutta ammattitaitoa kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten, alueiden, esineiden ja tekstiilien hoidosta (mm. tietämystä suojelukohteista ja mahdollisista muinaisjäännöksistä).

Suntion ammattitutkinnossa voi osoittaa osaamistaan myös kausityöntekijöiden ohjaajana ja lähiesimiehenä toimimisessa.

Suntion osaaminen on moniulotteista, koska työ sisältää vaihtelevia tilanteita. Suntion osaamista on taito hoitaa vuorotellen rutiinitehtäviä ja seurakuntalaisten ainutkertaisia juhlahetkiä, jotka voivat sisältää iloa tai surua. Kirkollisten tilaisuuksien luonne ja seurakuntalaisten kohtaaminen asettavat erityisiä vaatimuksia suntion tehtäviä hoitavalle työntekijälle. Suntio osoittaa työssään hyviä yhteistyötaitoja työtovereiden, yhteistyötahojen ja seurakuntalaisten kanssa. Keskeisiä ammattitaitovaatimuksia ovat esimerkiksi asiakaslähtöisyys, palvelualltius ja kuuntelemisen taito. Suntion työssä tarvitaan omaaloitteisuutta, järjestelmällisyyttä, työturvallisuuden noudattamista ja vastuuntuntoa.

Suntiolla on oltava tehtäviensä edellyttämä henkinen ja fyysinen terveydentila.

2.2 Suntion ammattitutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen

Tutkinnon suorittaminen edellyttää kahden pakollisen ja kahden valinnaisen tutkinnon osan suorittamista hyväksytysti.

Pakolliset tutkinnon osat ovat

1. Jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa toimiminen
2. Seurakunnan kiinteistöjen hoitaminen.

Valinnaiset tutkinnon osat, joista tutkinnon suorittaja valitsee kaksi, ovat

3. Hautauksien toimittaminen ja viheralueiden hoito
4. Ruokapalvelujen järjestäminen
5. Ohjaaminen ja esimiestehtävissä toimiminen
6. Valinnainen tutkinnon osa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

3 **Suntion ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet**

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän suntion ammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen. Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten kun kaikki tutkinnon osan suoritukset on tehty.

Suntion ammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

Tutkinnon osat

A. Pakolliset tutkinnon osat

3.1 Jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa
- ottaa huomioon kirkkovuoden ja eri tilaisuuksien kristillisen symboliikan
- tunnistaa, käsitellä ja säilyttää kirkkokotekstiilejä, esineitä sekä arvoirtaimistojen
- toimia oman tehtäväalansa säädösten ja määräysten mukaisesti sekä työskennellä turvallisuuden huomioiden
- toimia asiakaspalvelutilanteissa seurakuntalaisten, asiakkaiden ja yhteistyökumppanien kanssa ja työyhteisön jäsenenä.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa toimia jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Toiminta jumalanpalveluksissa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osallistuu jumalanpalvelusten yhteiseen suunnitteluun• tekee erilaisiin jumalanpalveluksiin liittyvät sution tehtävät ennen tilaisuutta, tilaisuuden aikana ja tilaisuuden jälkeen seurakunnan ohjeiden ja kirkkokuntansa perinteiden mukaisesti• valvoo tilaisuuden kulkua, järjestystä ja turvallisuutta tilaisuuden aikana• toimii tarkoituksenmukaisesti ja luontevasti jumalanpalvelustilassa, huomioiden tilaisuuden luonteen• opastaa jumalanpalvelukseen osallistujia ja toimituksen suorittajia.
Toiminta kastetilaisuudessa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tekee kastetilaisuuteen liittyvät sution tehtävät ennen tilaisuutta, tilaisuuden aikana ja tilaisuuden jälkeen seurakunnan ohjeiden ja kirkkokuntansa perinteiden mukaisesti• opastaa toimitukseen osallistujia ja avustaa toimituksen suorittajia• valvoo tilaisuuden kulkua, järjestystä ja turvallisuutta.

Toiminta avioliittoon vihkimisessä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee avioliittoon vihkimiseen tai siunaamiseen liittyvät sution tehtävät ennen tilaisuutta, tilaisuuden aikana ja tilaisuuden jälkeen seurakunnan ohjeiden ja kirkkokuntansa perinteiden mukaisesti • opastaa toimitukseen osallistujia ja avustaa toimituksen suorittajia • valvoo tilaisuuden kulkua, järjestystä ja turvallisuutta tilaisuuden aikana.
Toiminta hautaan siunaamisessa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • palvelee omaisia vainajan vastaanottamisessa ja näyttämisessä • tekee siunaustilaisuuteen liittyvät sution tehtävät ennen tilaisuutta, tilaisuuden aikana ja tilaisuuden jälkeen hautaustavan, seurakunnan ohjeiden ja kirkkokuntansa perinteiden mukaisesti • opastaa kantajia ja muita toimitukseen osallistujia sekä avustaa toimituksen suorittajia • valvoo tilaisuuden kulkua, järjestystä ja turvallisuutta tilaisuuden aikana.
AV-välineiden käyttö	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa etukäteen, että AV-välineet ovat toimintakunnossa ja tarkistaa induktiosilmukan toiminnan • käyttää AV-välineitä tilanteen vaatimalla tavalla • opastaa AV-välineiden käytössä.
Kirkonkellojen soitto	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • soittaa kirkonkelloja seurakuntansa ja kirkkokuntansa ohjeiden mukaisesti.
Seurakunnan tilaisuuksien hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoitaa järjestelytehtävät ennen tilaisuutta ja tilaisuuden jälkeen seurakunnan ohjeiden ja kirkkokuntansa perinteiden mukaisesti • avustaa ja ohjaa tilojen käyttäjiä sekä tilaisuuteen osallistujia • järjestää pienimuotoisen tarjoilun • ottaa huomioon yleisimmät erityisruokavaliot tarjoiluja järjestäessään • tekee tarjoilutilan viihtyisäksi • osoittaa elintarvikkeiden kanssa työskenteleviltä vaadittavaa riittävää hygieniasaamista.
Tutkinnon suorittaja osaa ottaa huomioon kirkkovuoden ja eri tilaisuuksien kristillisen symboliikan.	
Kristillisen symboliikan huomioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valmistelee kirkon tai seurakunnan tilan kirkkovuoden ja kristillisen perinteen mukaisesti valitsemalla esineistön, tekstiilit, kukat ja kynttilät • käyttää työssään kirkkotilaa ja kirkkollisia symboleja kristillisen sanoman ja tradition välittäjinä.

Tutkinnon suorittaja osaa tunnistaa, käsitellä ja säilyttää kirkkoteksteilejä, esineitä sekä arvoirtaimistoja.	
Kirkkoteksteilien ja kirkollisen arvoesineistön käsitteleminen ja säilyttäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa säädöksiä ja määräyksiä kirkollisen ja historiallisen esineistön ja tekstiilien säilyttämisessä ja hoitamisessa • tunnistaa kulttuuriperinnön ja kirkon kulttuuriomaisuuden kannalta arvokkaan esineistön ja arvioi niiden hoitoon ja puhdistamiseen tarvittavan asiantuntija-avun tarpeen.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia oman tehtäväalansa säädösten ja määräysten mukaisesti sekä työskennellä turvallisuuden huomioiden.	
Työyhteisön sopimuksien mukaan toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • toimii ohje- ja johtosääntöjen mukaisesti sekä noudattaa muita kirkkokuntansa ja työyhteisönsä toimintaa koskevia sääntöjä ja sopimuksia • noudattaa virka- ja työehtosopimusta sekä muita lakisääteisiä velvoitteita työssään • toimii talousarvion sekä toimivaltansa mukaisesti • ottaa huomioon kestävän kehityksen sekä taloudellisuuden hankintoja tehdessään.
Hätäensivusta huolehtiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hallitsee hätäensivutaidot, osaa tehdä hätäilmoituksen ja hallitsee alkusammutusvälineiden käytön.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa seurakuntalaisten, asiakkaiden ja yhteistyökumppanien kanssa ja työyhteisön jäsenenä.	
Vuorovaikutus- ja asiakaspalvelutaidot	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • kohtaa, palvelee ja ohjaa asiakkaita kunnioittaen, vaitiolovelvollisuutta ja ammattieettisiä periaatteita noudattaen • toimii asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisössä joustavasti ja yhteistyökykyisesti • toimii työssään hyvien tapojen mukaisesti ja hygieenisesti sekä osaa pukeutua työtehtävien ja tilaisuuden luonteen edellyttämällä tavalla • palvelee asiakkaita sujuvalla suomen tai ruotsin kielellä • palvelee asiakkaita vähintään yhdellä asiakaspalvelun kannalta tärkeällä muulla kielellä sekä ohjaa asiakasta eteenpäin toisella kotimaisella kielellä • käyttää tietotekniikkaa työtehtäviensä mukaisesti • ottaa palvelutilanteissa huomioon asiakkaiden kulttuuritaustasta tai muista syistä johtuvan erilaisen palvelutarpeen.

Työn arvioiminen, ohjaaminen ja kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastaan palautetta ja antaa rakentavaa palautetta • arvioi omaa ammattitaitoaan ja tunnistaa kehittämistarpeensa • arvioi ja analysoi omaa sekä työyhteisönsä toimintaa ja kehittää sitä • perehdyttää työntekijän, vapaaehtoisen tai opiskelijan tutkinnon osan mukaisiin tehtäviin ja ohjaa työskentelyä.
--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Suntion ammattitaitovaatimusten mukainen toiminta tässä tutkinnon osassa arvioidaan aina käytännön toiminnan perusteella. Tutkintosuoritusta täydennetään tarvittaessa suullisten perusteluiden, kirjallisen aineiston ja demonstraatioiden avulla.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja työskentelee suntion tehtävissä kirkkokuntansa keskeisissä toimituksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Tutkinnon osan edellyttämät tehtävät voidaan suorittaa useassa osassa tai kohteessa, kunhan ammattitaito tulee osoitetuksi tutkinnon perusteiden edellyttämässä laajuudessa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion.

Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla. Dokumentteja voivat olla esimerkiksi jumalanpalveluksiin ja toimituksiin liittyvät materiaalit ja aineistot. Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista, arvioiduista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearvioinnista.

3.2. Seurakunnan kiinteistöjen hoitaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huolehtia kiinteistöjen ja kiinteistön käyttäjien turvallisuudesta
- hoitaa seurakunnan tiloja, tekstiilejä ja esineistöä sekä huolehtia niiden puhtaanapidosta
- hoitaa seurakunnan kiinteistöjä ja niiden lähiympäristöjä
- suunnitella ja kehittää työtään kiinteistöjen ja niiden lähiympäristöjen hoidossa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia kiinteistöjen ja kiinteistöjen käyttäjien turvallisuudesta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Turvallisuuden huomioon ottaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• valvoo seurakunnan tilaisuuksissa järjestystä ja noudattaa työssään turvallisuusohjeita• toimii kiinteistöjen pelastussuunnitelman ja muiden kiinteistöjen sekä kulttuuriomaisuuden turvallisuuteen liittyvien ohjeiden mukaisesti• kartoittaa oman työnsä ja toimintaympäristönsä riskejä sekä toimii aktiivisesti vaarojen ehkäisemiseksi• pitää huolta työturvallisuudesta oman vastualueensa mukaisesti• käyttää seurakunnan kiinteistöjen paloilmoinlaitteistoja ja suorittaa laitteiston määräaikaistestauksen• käyttää muita turvallisuuslaitteita, esim. kulunvalvontaan tai automaattiseen sammutusjärjestelmään liittyviä laitteistoja• huolehtii, että rakennusten uloskäytävät ovat kulkukelpoisia ja esteettömiä• huolehtii sekä poistumisopasteiden että poistumisreititvalaistuksen toimivuudesta.
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa seurakunnan tiloja, tekstiilejä ja esineistöä sekä huolehtia niiden puhtaanapidosta.	
Puhtaanapidosta huolehtiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tunnistaa yleisimmät pinta- ja tekstiilimateriaalit sekä metallit ja huolehtii niiden puhdistuksesta ja hoidosta• valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät, puhdistusaineet ja -välineet

	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee ergonomisesti, hygieenisesti ja taloudellisesti • käyttää siivousaineita ja -laitteita oikein ja turvallisesti • työskentelee tilojen siivoussuunnitelman mukaisesti • huolehtii asiakastilojen puhtaudesta • huolehtii koneiden ja laitteiden puhtaudesta sekä toimintakunnosta • tunnistaa kulttuuriperinnön ja kirkon kulttuuriomaisuuden kannalta arvokkaan kiinteän omaisuuden ja arvioi sen hoitoon ja puhdistukseen tarvittavan asiantuntija-avun tarpeen.
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa seurakunnan kiinteistöjä ja niiden lähiympäristöjä.	
Kiinteistöjen hallinta ja hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii vastuullaan olevien kiinteistöjen valvonnasta sekä irtaimen omaisuuden huollosta ja varastoinnista • havainnoi rakennusten kuntoa sekä mahdollisia vaurioita ja huomioi rakennusten luonteen kulttuuriperintökohteena • tulkitsee teknisiä piirustuksia • tuntee LVISA-laitteiden käytön ja ylläpitävän hoidon • arvioi asiantuntija-avun tarpeen • seuraa ja raportoi kiinteistön käytön kustannuksista esimiehelleen.
Kiinteistöjen lähiympäristöstä huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii kiinteistöjen lähiympäristön siisteydestä ja turvallisuudesta, vuodenaajat huomioiden • käyttää ja huoltaa lähiympäristön hoidossa tarvittavia työvälineitä ja huolehtii niiden käyttökunnosta.
Ympäristön jätehuollon hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii seurakunnan jätehuollosta alueellisten jätehuollon järjestelyjen mukaisesti • noudattaa seurakunnan omia jätehuollon erityistavoitteita (esim. kirkon ympäristödiplomi) • lajittelee työstään tulevat jätteet • tunnistaa vaaralliset jätteet ja huolehtii niiden oikeasta käsittelystä • huolehtii jätehuoltotilojen puhtaudesta • valitsee ympäristöä, energiaa ja vettä säästäviä toimintatapoja.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja kehittää työtään kiinteistöjen ja niiden lähiympäristöjen hoidossa.	
Suunnitelmallinen toiminta ja työn kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistuu oman työalansa toiminta- ja taloussuunnitelman laadintaan • arvioi omia ja työyhteisön työtapoja kiinteistöjen hoitoon liittyen • arvioi työmenetelmiä ja laitteita työnsä kehittämiseksi • tekee perusteltuja hankinta- ja korjausesityksiä • vastaanottaa palautetta työstään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Suntion ammattitaitovaatimusten mukainen toiminta tässä tutkinnon osassa arvioidaan aina käytännön toiminnan perusteella. Tutkintosuoritusta täydennetään tarvittaessa suullisten perusteluiden, kirjallisen aineiston ja demonstraatioiden avulla.

Tutkintotilaisuudet koostuvat suntion tehtävien hoidosta seurakunnassa. Kiinteistöjen hoito- ja huoltotehtävät sekä lähiympäristön hoito ovat keskeisiä alueita. Tutkinnon osan edellyttämät tehtävät voidaan suorittaa useassa osassa tai kohteessa, kunhan ammattitaito tulee osoitetuksi tutkinnon perusteiden edellyttämässä laajuudessa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion.

Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla. Dokumentteja voivat olla esimerkiksi kiinteistöjen ylläpitoon, puhtaanapitoon tai valvontaan liittyvät materiaalit ja aineistot. Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista, arvioiduista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearvioinnista.

B. Valinnaiset tutkinnon osat

3.3 Hautauksien toimittaminen ja viheralueiden hoito

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hoitaa hautaamiseen (arkku, tuhkaurna, tuhkan kätkeminen) liittyvät tehtävät sekä osaa toimia hautaustointa koskevien sääntöjen ja ohjeiden mukaan
- osaa valita hautausmaille sopivat kasvit ja huolehtia niiden istutuksesta sekä hoidosta
- huolehtia hautausmaan ja viheralueiden ympäristönhuollosta
- suunnitella työtään hautausmaalla ja viheralueiden hoidossa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa hautaamiseen (arkku, tuhkaurna, tuhkan kätkeminen) liittyvät tehtävät sekä osaa toimia hautaustointa koskevien sääntöjen ja ohjeiden mukaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Hautaaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• löytää ja määrittelee hautapaikan itsenäisesti• valmistelee hautapaikan kaivamista varten ja valvoo haudan kaivuun erilaisissa hautaustavoissa• ohjaa omaisia hautaukseen liittyvissä kysymyksissä• ohjaa omaiset ja kantajat haudalle, ohjaa tai valvoo hautaan laskemisen sekä hoitaa tehtävät sen jälkeen• suorittaa tuhkan kätkemisen tai urnan laskun• toimii koko hautausprosessissa työturvallisuusohjeita noudattaen• huomioi kulttuurierojen ja muun monimuotoisuuden vaikutuksen hautaus-toimen asiakaspalvelutilanteissa.
Tutkinnon suorittaja osaa valita hautausmaille sopivat kasvit ja huolehtia niiden istutuksesta sekä hoidosta.	
Hautausmaan kasveista huolehtiminen ja viherrakentaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• ylläpitää maaperän kasvukuntoa ja vaikuttaa kasvualustan ominaisuuksiin• tekee tavallisia viherrakentamis- ja kunnossapitotöitä• huomioi toiminnassaan hautausmaiden erityisluonteen sekä luonteen kulttuuriympäristönä

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää viheralueiden hoidossa tarvittavia koneita työturvallisuusohjeiden mukaisesti • tekee viheralueiden hoidossa käytettävien koneiden ja työkalujen perushuollot ja huolehtii laitteiden käyttökunnosta • käsittelee kasvinsuojeluaineita turvallisuusmääräyksiä noudattaen.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia hautausmaan ja viheralueiden ympäristönhuollosta.	
Viheralueiden ympäristönhuolto	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii hautausmaan ja viheralueiden jätehuollosta alueellisten jätehuollon järjestelyjen mukaisesti • noudattaa asetettuja erityistavoitteita työssään hautausmaalla ja viheralueiden ympäristönhuollon osalta (esimerkiksi kirkon ympäristödiplomi) • lajittelee työstään tulevat jätteet oikein • huolehtii maatuvan jätteen kompostoisesta tai kierrättämisestä alueen jätehuoltojärjestelyjen mukaisesti • huolehtii lajittelupisteiden kunnosta ja opastaa hautausmaalla kävijöitä jätteiden lajittelussa • huolehtii ongelmajätteiden oikeasta käsittelystä • valitsee ympäristöä, energiaa ja vettä säästäviä sekä jätemäärää vähentäviä toimintatapoja.
Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella työtään hautausmaalla ja viheralueiden hoidossa.	
Työn suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee työtään vuodenaikojen rytmin mukaan • mitoittaa työnsä aika- ja muut resurssit huomioon ottaen • toimii tarvittaessa valmiussuunnitelman mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Suntion ammattitaitovaatimusten mukainen toiminta tässä tutkinnon osassa arvioidaan aina käytännön toiminnan perusteella. Tutkintosuoristusta täydennetään tarvittaessa suullisten perusteluiden, kirjallisen aineiston ja demonstraatioiden avulla.

Tutkintotilaisuus muodostuu hautausmaalla ja viheralueiden hoidon tehtävistä. Tutkinnon osan edellyttämät tehtävät voidaan suorittaa useassa osassa tai kohteessa, kunhan ammattitaito tulee osoitetuksi tutkinnon perusteiden edellyttämässä laajuudessa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion.

Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla. Dokumentteja voivat olla esimerkiksi hautaamiseen ja hautausmaan sekä vihervaluoiden hoitoon liittyvät materiaalit ja aineistot. Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista, arvioituista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearviointista.

3.4 Ruokapalvelujen järjestäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- järjestää kahvi- ja ruokatilaisuuden.
- huomioida ruoka- ja tapakulttuurin työssään
- työskennellä elintarvikehygieniamääräysten mukaisesti
- noudattaa ruokapalvelutoiminnassa työturvallisuutta sekä kestävän kehityksen periaatteita
- palvella asiakkaita.

Arviointi (arviointien kohteet ja kriteerit)

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa järjestää kahvi- ja ruokatilaisuuden.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ruokatilaisuuden järjestäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ateriakokonaisuuden tilaisuuden luonteen ja koon huomioiden • selvittää käytettävissä olevat resurssit: ajan, keittiötila- ja keittiölaitekapasiteetin, budjetin ja työntekijätarpeen • valitsee soveltuvat reseptit ravitsemussuositusten mukaisesti • laskee <ul style="list-style-type: none"> – valmiiden tarjoiltavien määrän – valmistusaineet – ruokien raaka-ainemäärät • tekee tarvittavat hankinnat huomioiden tavallisimmat erityisruokavaliot (esimerkiksi laktoositon, vähälaktoosinen, maidoton, gluteeniton) • tunnistaa allergisuuden aiheuttamien ruokavaliörajoitteiden riskit ja etsii tarvittaessa vaihtoehtoruoan

	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työvaiheiden ajoitukset suunnitelman mukaisesti • käyttää keittiökoneita ja -laitteita asianmukaisesti • toimii elintarvikehygienialain edellyttämällä tavalla kaikissa työvaiheissa • suunnittelee ja toteuttaa tarjoilutilan järjestyksen ja kattauksen sujuvaksi • somistaa ruokailutilan kirkkovuoden mukaisesti ja viihtyisäksi • hoitaa esillepanon ja tarjoilun • tekee tapahtuman jälkeen tarvittavat loppusiivoukset.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida ruoka- ja tapakulttuurin työssään.	
Ruoka- ja tapakulttuurin huomioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huomioi asiakkaiden ruokaperinteen ja –kulttuurin ja valitsee heille soveltuvat ruoat • valitsee kirkkovuoden ajankohdan mukaiset ruokalajit • ottaa tarjoiluissa huomioon paaston ajat kirkkokuntansa perinteen mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa työskennellä elintarvikehygieniamääräysten mukaisesti.	
Hygieeninen toiminta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • pukeutuu asianmukaisesti sekä keittiö- että tarjoilutehtävissä • noudattaa oikeita lämpötiloja elintarvikkeiden säilytyksessä, ruoanvalmistuksessa ja tarjoiluissa • noudattaa työssään ko. tilan omavalvontasuunnitelmaa • puhdistaa koneet ja laitteet, pinnat ja tilat asianmukaisin ainein ja välinein • tyhjentää lajitellut jäteastiat sekä puhdistaa biojäteastian vähintään kerran päivässä.
Tutkinnon suorittaja osaa noudattaa ruokapalvelutoiminnassa työturvallisuutta sekä kestävän kehityksen periaatteita.	
Ruokapalvelutoiminnan työturvallisuuden ja kestävän kehityksen periaatteiden noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii työturvallisuusmääräysten mukaisesti • valitsee ympäristöä, energiaa ja vettä säästäviä sekä jätemäärää vähentäviä toimintatapoja • hyödyntää ruoanvalmistuksessa mahdollisuuksien mukaan lähiruoka-aineita • lajittelee työstään syntyvät jätteet oikein.
Tutkinnon suorittaja osaa palvella asiakkaita.	
Asiakkaiden palveleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii asiakaspalvelussa ottaen huomioon asiakkaiden erilaiset tarpeet ja tilanteet

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii joustavasti asiakaspalvelussa, sekä ruoanvalmistuksessa että tarjoilussa • toimii seurakunnan keittiötoimintaan liittyvien toimintaperiaatteiden mukaan
--	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Suntion ammattitaitovaatimusten mukainen toiminta tässä tutkinnon osassa arvioidaan aina käytännön toiminnan perusteella. Tutkintosuoritusta täydennetään tarvittaessa suullisten perusteluiden, kirjallisen aineiston ja demonstraatioiden avulla.

Tutkintotilaisuudet koostuvat suntion tehtävistä kahvi- ja ruokatilaisuuksien suunnitteluun sekä ruoan valmistamiseen ja tarjoiluun liittyen. Tutkinnon osan edellyttämät tehtävät voidaan suorittaa useassa osassa tai kohteessa, kunhan ammattitaito tulee osoitetuksi tutkinnon perusteiden edellyttämässä laajuudessa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion.

Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla. Dokumentteja voivat olla esimerkiksi ruoan valmistamiseen, ruokavalioihin, ravitsemussuosituksiin tai hygieniaosaamiseen liittyvät materiaalit ja aineistot. Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista, arvioiduista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearvioinnista.

3.5 Ohjaaminen ja esimiestehtävissä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- ohjata ja kehittää työskentelyä omalla alallaan sekä hoitaa lähiesimiestehtäviä
- kehittää lähiesimiestaitojaan.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa ohjata ja kehittää työskentelyä omalla alallaan sekä hoitaa lähiesimiestehtäviä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Henkilöstösuunnittelun toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• suunnittelee henkilöstön määrää ja laatua toimintojen sekä tavoitteiden kannalta, yhteistyössä vastuualueella toimivien tahojen kanssa• tekee henkilöstöön liittyviä esityksiä• osallistuu osaamiskartoituksen laadintaan ja arvioi esimerkiksi kausityöntekijän pätevyyttä yhteistyössä vastuualueella toimivien tahojen kanssa.
Ohjaaminen ja perehdyttäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• perehdyttää uuden työntekijän, vapaaehtoisen tai opiskelijan oman alansa tehtäviin seurakunnan perehdyttämissuunnitelman mukaisesti huomioiden perehdyttävän yksilölliset tarpeet• laatii tehtäväkohtaisen ohjeistuksen ja valvoo sen toimivuutta• ohjaa työskentelyä• varmistaa työskentelyssä tarvittavan tiedon saannin• auttaa uuden työntekijän sopeutumista työyhteisöön.
Palvelussuhdeasioiden hoitaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa oman toimialansa ja toimintansa kannalta keskeisiä säädöksiä, kuten työlainsäädäntöä ja työehtosopimuksia• määrittelee työhön vaadittavan ammattiosaamisen• laatii työvuorolistan.
Lähiesimiestyön hoitaminen ja johtaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• kuvaa alaisilleen oman työalansa osana koko organisaation perustehtävää• toimii vastuullisesti esimiestehtävissä

	<ul style="list-style-type: none"> • kannustaa ja tukee henkilöstöä, antaa ja vastaanottaa palautetta • valmistelee ja johtaa palavereita sekä kokouksia suunnitelmallisesti • informoi henkilöstöä työyhteisöä ja seurakuntaa koskevista asioista • kuuntelee aktiivisesti vuorovaikutustilanteissa • laatii työalansa talousarvioesityksen yhteistyössä vastuualueella toimivien tahojen kanssa • toimii vahvistetun toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti • noudattaa ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävä kehityksen vaatimuksia kaikessa toiminnassa • tunnistaa syrjinnän ja työpaikkakiusaamisen ja toimii välittömästi niiden poistamiseksi • edistää toiminnallaan yhdenvertaisuuden toteutumista työyhteisössä • vastaa työsuojelu- ja työturvallisuusohjeiden noudattamisesta • noudattaa tarvittaessa erityistilanteisiin liittyviä toimintaohjeita, esimerkiksi kriisitoimintaan, varhaiseen tukemiseen, päihdeongelmaisen hoitoon ohjaukseen, tasa-arvosuunnitelmaan, haitallisen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallintaan liittyviä ohjeita.
Turvallisuusjohtaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työpaikan työsuojeluohjelmaa • tunnistaa haitta- ja vaaratekijöitä sekä arvioi riskitekijöitä ja toimii aktiivisesti niiden poistamiseksi • havainnoi ja raportoi työympäristön ja työyhteisön turvallisuustilanteesta • ohjaa työntekijöitä turvallisuuden ylläpitämiseen.
Henkilöstön kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käy työalansa kehityskeskustelun • osallistuu henkilöstön kehittämissuunnitelman valmisteluun • ohjaa henkilöstöä työkykyä ylläpitävään ja työhyvinvointia edistävään toimintaan. • edistää omalla toiminnallaan työhyvinvointia.
Tutkinnon suorittaja osaa kehittää lähiesimiestaitojaan.	
Itsensä kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa omat kehittämistarpeensa esimiestehtävissä saamansa palautteen pohjalta • arvioi ja kehittää omia johtamistapojaan • huolehtii omista voimavaroistaan ja jaksamisestaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Suntion ammattitaitovaatimusten mukainen toiminta tässä tutkinnon osassa arvioidaan aina käytännön toiminnan perusteella. Tutkintosuoristusta täydennetään tarvittaessa suullisten perusteluiden, kirjallisen aineiston ja demonstraatioiden avulla.

Tutkintotilaisuudet koostuvat suntion lähiesimiestehtävistä. Tutkinnon osan edellyttämät tehtävät voidaan suorittaa useassa osassa tai kohteessa, kunhan ammattitaito tulee osoitetuksi tutkinnon perusteiden edellyttämässä laajuudessa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion.

Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla. Dokumentteja voivat olla esimerkiksi työvuorolistat, osaamiskartoitukset, perehdyttämissuunnitelmat, kokouksen esityslistat ja muistiot. Arvioituina dokumentit muodostavat osan arviointiaineistosta.

Tutkinnon suorittajan arviointiaineisto muodostuu tutkintotilaisuuksista saaduista arvioijien lausunnoista, arvioiduista täydentävistä dokumenteista ja tutkinnon suorittajan itsearviointista.

3.6 Tutkinnon osa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

Suntion ammattitutkintoon voidaan sisällyttää yksi valinnainen tutkinnon osa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnoista, joiden tutkintojen perusteista Opetushallitus on päättänyt. Valinnainen tutkinnon osa mahdollistaa ammattitaidon osoittamisen ammattialueella henkilökohtaisen kiinnostuksen, kokemuksen ja osaamisen tai alueellisen tarpeen mukaan. Valinnaisen tutkinnon osan tulee luontevasti täydentää suntion ammattitutkintoa työelämän tarpeet huomioiden.

Tutkinnon järjestäjällä tulee olla voimassa ko. näyttötutkinnon järjestämissopimus, tai koulutuksen järjestäjä voi ostaa näyttötutkintotilaisuudet sellaiselta tutkinnon järjestäjältä, jolla on näyttötutkinnon järjestämissopimus ko. tutkintoon.

Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa aina ko. perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Suntion tutkintotoimikunta tunnustaa kyseisen tutkinnon osan osaksi suntion ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

Tutkintoon voidaan sisällyttää myös jo aiemmin suoritetusta tutkinnosta osa, josta tutkinnon suorittaja esittää virallisen todistuksen.

Liite

Suntion ammatin kuvaus ja arvoperusta

Ammatin kehitys

Suntion työnkuva on muotoutunut pitkän historian aikana ajan ja työn haasteiden mukaiseksi. Suntion tehtävät ovat kehittyneet sivutoimisesta kirkon ja hautausmaan hoidosta sekä diakoniatyön varojen hoitajasta monialaiseksi palvelutyön ammattilaiseksi. Seurakuntien tehtävien laajentumisen ja monipuolistumisen myötä myös suntion toimenkuva on jatkuvassa muutoksessa.

Toimintaympäristö

Suntion fyysisenä toimintaympäristönä on kirkkokuntansa seurakunta toimintoinen ja toimitiloinen. Suntion tehtävänä on luoda puitteet, jotka antavat ihmisille mahdollisuuden hiljentymiseen ja pyhän kohtaamiseen. Suntio toimii myös oman työnsä ja työyhteisönsä kehittämis- ja uudistamistehtävissä. Suntion tehtävät ja nimikkeet vaihtelevat seurakunnittain.

Ammattitaidon kuvaus

Suntio toimii kirkkonsa perinteen mukaisesti jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Suntion ammatissa toimivan on osattava valmistaa puitteet jumalanpalveluksille ja muille kirkollisille tilaisuuksille. Hän ottaa työssään huomioon tilaisuuksien luonteen, kirkkovuoden ajankohdan ja niihin liittyvän symboliikan. Suntio vastaa tilaisuuksien toimivuudesta ja järjestyksestä. Seurakunnan kiinteistöjen ja tilojen hoito edellyttää ajan tasalla olevaa kiinteistönhoidon, tekniikan sekä siivousmenetelmien ja -välineiden tuntemusta ja käytön osaamista. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kirkkojen ja niiden esineiden ja tekstiilien hoito edellyttää erikoistunutta ammattitaitoa. Suntion ammattitaitoon kuuluu myös pienimuotoisten tarjoilujen järjestäminen. Tehtäviin voi kuulua myös hautausmaiden hoitaminen ja hautaamiseen liittyvät toimenpiteet, jotka vaativat puutarha-alan, kirkollisen tapakulttuurin ja alan lainsäädännön osaamista. Suntion työ on palveluammatti, jossa tarvitaan vuorovaikutus-, ohjaus- ja arviointitaitoja sekä yhteistyökykyä.

Arvoperusta

Suntion työn arvoperustana on usko kolmiyhteiseen Jumalaan niin kuin se on ilmaistu Raamatussa ja kirkkojen perinteessä. Näistä arvoista muodostuu kristillinen ihmiskäsitys, jonka mukaan kaikkia on kohdeltava tasa-arvoisesti ja oikeudenmukaisesti, sekä vastuu luonnosta ja ympäristöstä. Suntion ammattitietikkaan kuuluvat toisen ihmisen kunnioittaminen sekä oman persoonan ja ammattitaidon kehittäminen. Lisäksi siihen kuuluu kestävän kehityksen huomioon ottaminen työssä ja toiminnassa.

Painettu
ISBN 978-952-13-5066-5
ISSN 1798-887X

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-5067-2
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet